

DEEL 3

WAT DOET DE EUROPESE UNIE?

DEEL 3

WAT DOET DE EUROPESE UNIE?

Inleiding

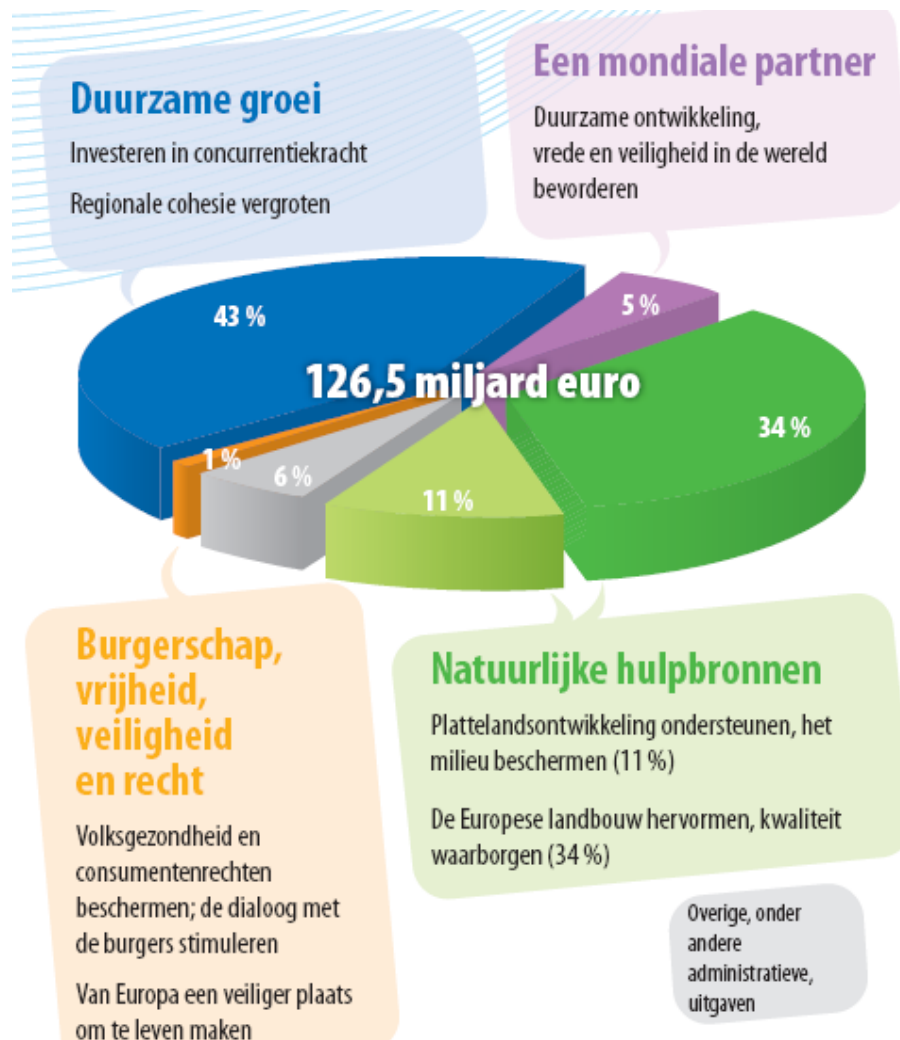
De Europese Unie is op zeer veel terreinen actief. Meestal deelt de Unie haar bevoegdheden voor een bepaald beleidsdomein (zoals consumentenzaken, milieuzorg, voedselveiligheid) met verschillende andere overheden. We zouden kunnen zeggen dat de Europese Unie datgene doet waar de andere overheden (de lidstaten, regionale overheden, gemeenten) te klein voor zijn, datgene wat zij niet echt meer aankunnen. In het Verdrag van Maastricht (1992) werd afgesproken dat de Europese Unie enkel datgene mag doen waar de “lagere” overheden niet zo geschikt voor zijn. Die verdeling van bevoegdheden wordt aangeduid met de term “subsidiariteit”. Zo zal de Unie proberen om met milieुरichtlijnen ervoor te zorgen dat rivieren weer proper worden. Het heeft weinig zin dat elk land afzonderlijk maatregelen neemt. Waterlopen trekken zich nu eenmaal niets aan van staatsgrenzen. Anderzijds zal de EU zich totaal niet inlaten met het ophalen van het huisvuil. Dat is een probleem waar een lokale oplossing moet voor gevonden worden. De gemeente is hier dan ook het meest geschikte niveau.

Er zijn slechts enkele bevoegdheden waar de Europese Unie nagenoeg het hele laken naar zich heeft toegehaald. We hebben het dan over landbouw en regionaal beleid. Dat merk je ook aan de Europese begroting. Het leeuwendeel ervan gaat naar die twee bevoegdheden. Voor de andere domeinen is de EU een deel van het raderwerk en doet slechts datgene wat de lidstaten aan haar overlaten.

In dit pakket zullen we niet alle domeinen waarop de EU actief is bespreken. We kozen eerst voor de twee gebieden die met het meeste Europese geld gaan lopen: landbouw en regionaal beleid. Vervolgens pikten we er enkele bevoegdheden uit die het sterkst de meerwaarde van de Europese integratie aantonen. Het zijn de open grenzen, met als logisch gevolg de vraag naar meer politiesamenwerking en de introductie van de euro. Het leefmilieu is dan weer een domein bij uitstek waar grensoverschrijdende samenwerking een *conditio sine qua non* is.

Inleidende opdracht 3.1: Het Europese budget.

Elk jaar beschikt de EU over ongeveer 130 miljard euro. Hoe de Unie dit budget in 2007 verdeelt, zie je op onderstaande grafiek.

Bron: bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen 2007

1. Waar gaat het meeste geld naartoe?
2. Waarom is dat zo?
3. Zou jij het geld op dezelfde manier verdelen? Waaraan zou jij meer geld willen uitgeven?

Eventueel kan je leerlingen/cursisten elk een aantal knikkers geven. Je maakt bokalen met daarop de verschillende zaken waaraan de EU geld spendeert: landbouw, regionaal beleid, onderwijs, administratie, ontwikkelingssamenwerking, onderzoek, transport, milieu,... Je laat ze hun knikkers verdelen over de verschillende bokalen. Zo kunnen ze hun eigen verdeling van het budget vergelijken met hoe de EU het budget hanteert.